

Sygn. I ACz 2256/14

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Kowacz-Braun

Sędziowie: SA Sławomir Jamróg (spr.)

SO (del.) Beata Kurdziel

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 13 listopada 2014 r. w Krakowie

w sprawy z wniosku B. S. (1)

złożonego w trybie art. 111 §1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. kodeks wyborczy

przy uczestnictwie D. B. i P. K.

na skutek zażalenia wnioskodawczyni od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie, z dnia 7 listopada 2014r., sygn. akt I Ns 34/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt I ACz 2256/14

UZASADNIENIE

B. S. (1), w oparciu o art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011r Kodeks wyborczy (Dz.U. 2011 Nr 21 poz. 112 ze zm., dalej Kodeks wyborczy)wniosła o :

- zakazanie uczestnikom postępowania D. B. i P. K.

rozpowszechniania informacji o rzekomej niegospodarności wnioskodawcy w związku z funkcją Dyrektora Gminnego Zarządu (...) w B. w okresie od 2010-2012r.,

- nakazanie w trybie wyborczym natychmiastowe usunięcia z portalu (...) artykułu pt. "(...),

- nakazanie uczestnikom postępowania sprostowania nieprawdziwych informacji o niegospodarności wnioskodawcy, w formie ogłoszenia opublikowanego na l stronie

portalu internetowego(...)o treści:

„Portal Informacyjny(...)w imieniu którego działali oraz działają D.

B. i P. K. oświadcza, że rozpowszechnione przez nich informacje o rzekomej niegospodarności przez Panią B. S. (1), kandydatkę do Rady Miejskiej w B. z ramienia (...) są nieprawdziwe”,

- nakazanie uczestnikom postępowania przeproszenia wnioskodawcy B. S. (1) poprzez wręczenie spisane go własnoręcznie i podpisanego oświadczenia o następującej treści : „Przepraszamy Panią B. S. (1) za to, że w kampanii wyborczej przed wyborami w 2014 roku rozpowszechniliśmy niesprawdzone, nieprawdziwe, niekompletne

informacje, świadczące o rzekomym braku gospodarności Pani B. S. (1) podczas pełnienia funkcji Dyrektora Zarządu (...) w B. w latach 2010-2012 oraz nie umieściliśmy celowo odpowiedzi uzyskanych uprzednio na zadane przez nas pytania w ten sposób manipulując prawdą”,

- nakazanie uczestnikom postępowania wpłacenie kwoty 10.000zł na rzecz Fundacji (...)w R. .

W uzasadnieniu żądania B. S. (2) podała, że w czasie trwającej kampanii wyborczej do samorządu uczestnicy postępowania opublikowali na łamach portalu internetowego artykuł , w którym zostały zamieszczone nierzetelne i niekompletne informacje i część wypowiedzi na zadane jej uprzednio pytania , bez jakiegokolwiek autoryzacji o co prosiła. Artykuł rażąco naruszył dobra osobiste wnioskodawczyni, w szczególności zaś zszargał jej nienaganną opinię. Publikacja miała na celu zdyskredytowanie jej w opinii wyborców. Uczestnicy działali rozmyślnie i wyłącznie w celu postawienia wnioskodawcy w negatywnym świetle w związku z prowadzoną kampanią wyborczą, o czym świadczy okoliczność, że na pierwszej stronie portalu internetowego, na którym zamieszczona jest publikacja znajduje się informacja o oficjalnej liście kandydatów biorących udział w wyborach.

Uczestnicy D. B. i P. K. wnieśli o oddalenie wniosku podnosząc, że wniosek nie mieści się w katalogu spraw wymienionych w art. 111 Kodeksu wyborczego, gdyż przedmiotowa publikacja nie stanowiła agitacji wyborczej w rozumieniu art. 105 tego kodeksu. Uczestnicy materiały wyborcze zbierali przed rozpoczęciem kampanii wyborczej.

Postanowieniem z dnia 7 listopada 2014r. sygn. akt I Ns 34/14 Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił wniosek i zasądził od wnioskodawczyni na rzecz uczestników kwotę 120zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy uznał za niesporne, że wnioskodawczyni B. S. (1) kandyduje w wyborach do Rady Miejskiej w B. z ramienia (...). Uczestnicy D. B. i P. K. działając jako osoby fizyczne na portalu(...)opublikowali artykuł pod tytułem (...) " o treści jak wskazanej we wniosku. Przed publikacją materiału uczestnicy w dniu 15 października 2014 roku przesłali wnioskodawczyni drogą mailową listę pytań wiążącą się z planowaną publikacją, na które otrzymali odpowiedź 19 października 2014 roku.

W dniu 22 października 2014 roku KWW (...) wydała oświadczenie, w którym poinformowała o rozważaniu skierowania sprawy do sądu w trybie wyborczym w związku z publikacją z dnia 21 października 2014 roku , zawierającą według komitetu nieprawdziwe informacje niezgodne ze stanem faktycznym i prawnym naruszające dobre imię, autorytet, a tym samym dobra osobiste

kandydata na radnego Rady Miejskiej w B.. Oświadczenie to zostało zamieszczone na portalu pod przedmiotową publikacją. Sąd Okręgowy odwołując się do przepisów art. 111§1 i art. 105§1 i 109 Kodeks wyborczego wskazał, że wprawdzie wnioskodawczyni jako kandydat w wyborach jest formalnie legitymowana do złożenia wniosku, jednakże przedmiotowa publikacja nie stanowi materiału wyborczego albowiem nie pochodzi od komitetu wyborczego. Publikacja nie stanowi agitacji wyborczej. Treść zakwestionowanej publikacji nie tylko nie zawiera nakłaniania lub zachęcania do głosowania ale w ogóle nie nawiązuje do prowadzonej kampanii wyborczej i startu wnioskodawczyni w wyborach. Nakłanianie lub zachęcanie w rozumieniu kodeksu wymaga celowego nastawienia osoby podejmującej taką aktywność tj dążenia do osiągnięcia zamierzonego rezultatu. Fakt, że publikacja ukazała się w czasie kampanii wyborczej oraz okoliczność , że na tym samym portalu ma znajdować się również informacja o oficjalnej liście kandydatów biorących udział w wyborach jest niewystarczające dla uznania, że stanowi ona agitację wyborczą w rozumieniu przywołanego przepisu. Dla uzasadnienia swego poglądu Sąd pierwszej instancji przywołał postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 06 września 2012 roku, sygn. akt I ACz 1253/12. Wnioskodawczyni nie wykazała zgodnie ze spoczywającym na niej ciężarem dowodu wynikającym z art. 6 k.c., ani nawet nie uprawdopodobniła, aby publikacja nastąpiła z inicjatywy jakiegoś kontrkandydata, bądź by celem publikacji było wpłynięcie na wynik wyborów. Sąd wskazał, że wnioskodawczyni twierdzi, iż od lat pełni szereg funkcji publicznych a z tego względu liczyć się musi z tym, że przejawy jej działalności mogą stanowić przedmiot powszechnego zainteresowania. Wynika z tego wniosek, że sam fakt ukazania się publikacji nie może być odczytywany jako akt agitacji wyborczej bez dodatkowych wykazanych przesłanek. Ustawodawca przewidział w art. 111 Kodeksu wyborczego szczególny tryb rozpoznania spraw,

z którym wiążą się znaczne ograniczenia wynikające z bardzo krótkiego czasu na ich rozpoznanie (24 godziny). Ów szczególny tryb powoduje, że zakres rozpoznanych w nim spraw musi być wykładany ściśle.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy uznał, że zakwestionowana publikacja nie

stanowi materiały wyborczego ani przejawu agitacji wyborczej, co uzasadniałoby rozpoznanie wniosku w takim trybie.

Zażalenie od tego orzeczenia złożyła wnioskodawczyni zaskarżając orzeczenie w całości, zarzucając :

- naruszenie art. 111 § 1 w zw. z art. 109 kodeks wyborczego, poprzez:

a)nieuznanie materiału zamieszczonych na portalu (...)jako materiału wyborczego w rozumieniu powołanego przepisu,

b)nieuznanie informacji na temat wnioskodawczyni tj kandydatki do Rady Miejskiej w B. B. S. (1) jako innej formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierającej informacje nieprawdziwe, mimo, że była to negatywną agitację wyborczą skierowaną przeciwko Pani B. S. (1).

Skarżąca wniosła o:

- dopuszczenie jako nowego dowodu wydruku z portalu (...)z informacji z dnia 7 listopada 2014r. ,

- zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie żądań wniosku w całości i zasądzenie na rzecz wnioskodawcy kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych,

ewentualnie o uchylene zaskarżonego postanowienia oraz przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania wraz z orzeczeniem o kosztach.

Rozpoznając zażalenie Sad Okręgowy uznał za własne ustalenia Sadu Okręgowego i zważył co następuje:

Przedłożenie wydruku ze strony startowej portalu (...) z dnia 7 listopada 2014r., na którym znajdują się tytuły i odnośniki do informacji znajdujących się na podstronach portalu nie jest decydujące dla powiązania treści artykułu (...) z wyborami samorządowymi. Nie decyduje o tym powiązaniu także umieszczenie bannerów wyborczych dotyczących innych kandydatów biorących udział w wyborach. Nie kwestionując więc stanowiska skarżącej, że materiałem wyborczym jest każdy pochodzący od komitetu wyborczego upubliczniony i utrwalony przekaz informacji mający związek z wyborami, w tym także billboardy , informacje komunikaty i apele zawarte na różnych polach komunikacji społecznej, to jednak w tym przypadku skarżąca winna wykazać, że także sposób przekazu informacji wskazuje na zamiar uczestników powiązania znajdujących się na portalu informacji tj powiązania w tym przypadku kwestionowanego artykułu z treścią pozostałych informacji, które niewątpliwie stanowią formę agitacji wyborczej. Tego skarżąca nie wykazała. Zawarcie na stronie startowej portalu odnośnika do listy kandydatów do Rady czy kandydatów na stanowisko burmistrza nie tworzy automatycznego skojarzenia tego linku z treścią odnośnika do artykułu czy do samej treści artykułu a sama lista nie jest formą agitacji jeżeli nie wykazano , że lista ta nie jest zupełna lub nie zawiera wyróżnienia jednej z osób z tej listy. Brak jest też podstaw do uznania, że bandery wyborcze pochodzą od tych samych osób co artykuł. Takie skojarzenie natomiast wywołuje dopiero Oświadczenie KWW (...) stanowiące odpowiedź na publikację. Należy podzielić więc stanowisko Sądu Okręgowego, że przedmiotowy artykuł nie stanowi materiału wyborczego w rozumieniu art. 109§1 Kodeksu wyborczego albowiem zawarty w nim przekaz nie ma związku z wyborami lecz z inną działalnością publiczną skarżącej, jak też nie stanowi agitacji wyborczej w rozumieniu art. 105 kodeksu , gdyż nie zachęca do głosowania w określony sposób ani też na określonego kandydata. Sam artykuł nie zniechęca też do głosowania albowiem jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy w ogóle nie wiąże się z wyborami. Brak jest więc analogii do wskazanego przez wnioskodawczynię orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 7 września 2013r. sygn. akt I ACz 775/13, albowiem Sad ten rozpoznawał sprawę dotyczącą publikacji wprost zawierającej informację , że osoba , której publikacja dotyczy, jest kandydatem w wyborach. Tymczasem informacja , że B. S. (1) kandyduje w wyborach do samorządu wymagała przejścia do innej informacji znajdującej się na innej

stronie i skojarzenia ich treści. Nie można przyjąć w takim przypadku automatyzmu skojarzenia i domniemywać w ten sposób podstaw ochrony osób publicznych startujących w wyborach. To odwrotnie należy domniemywać, że wyrażanie poglądów następuje w dobrej wierze i w ramach wykonywania praw podstawowych m.in. określonych w art. 10 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz.U. 1993r. Nr 61 ze zm.). Z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wynika, że konieczność ograniczenia tego prawa ze względu na ochronę reputacji i praw członków komitetu wyborczego nie może być interpretowana rozszerzająco, szczególnie jeżeli poglądy dotyczą działalności publicznej osób sprawujących funkcje publiczne (por. wyrok ETPCz z dnia 8 lipca 2008r. 57659/00 publ. ms.gov.pl/pl/orzeczenia-etpcz/download,208,o.html). Powyższe nie zamyka skarżącej możliwości poszukiwania ochrony na podstawie innych norm. Zasadnie jednak Sąd pierwszej instancji przyjął, że nie ma podstaw do udzielenia B. S. (1) ochrony we wskazanym przyspieszonym trybie. Zażalenie nie jest więc zasadne. Sąd Apelacyjny orzekł więc o oddaleniu tego środka odwoławczego na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397§2 k.p.c. i art. 111§3 Kodeksu wyborczego.